

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про хімічну безпеку та управління хімічною продукцією» (реєстр. № 8037 від 15.09.2022), внесений Кабінетом Міністрів України.

2. Завдання законопроекту

Метою проекту Закону України є визначення правових, організаційних та економічних засад у сфері забезпечення хімічної безпеки, спрямованих на запобігання негативному впливу хімічної продукції на довкілля та здоров'я населення, встановлення відносин, що виникають у сфері управління хімічною безпекою, з урахуванням міжнародних зобов'язань України у цій сфері.

Механізм реалізації законопроекту містить запровадження нових норм і вимог у сфері хімічної безпеки, зокрема щодо: встановлення цілей державної політики, визначення джерел загроз та запровадження гарантій хімічної безпеки, нормування і стандартизації, функціонування інформаційної системи, виробництва та поводження з хімічною продукцією, планів і програм, фінансово-економічних інструментів, освіти, наукових досліджень та інформаційного забезпечення, міжнародного співробітництва.

Законопроектом передбачено скасування ліцензування виробництва особливо небезпечних хімічних речовин, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, як такого, що не є ефективним та не відповідає актам ЄС.

Одночасно запроваджується ряд нових документів дозвільного характеру та адміністративних послуг:

1) державна реєстрація хімічних речовин – підлягають будь-які хімічні речовини, що виробляються, імпортуються або вводяться в обіг окремим суб'єктом господарювання у річній сумарній масовій кількості 1 тонна або більше. Державну реєстрацію хімічних речовин здійснюватиме центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління хімічною безпекою. За її проведення справлятиметься плата у розмірі прожиткового мінімуму для працездатних осіб, що діятиме на день подання заяви про проведення державної реєстрації хімічної речовини, з урахуванням коефіцієнтів (шляхом множення), встановлених відповідним Законом України (після набрання чинності цим законопроектом);

2) дозвіл на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку, – для суб'єктів господарювання, які виробляють або використовують такі речовини. За видачу такого дозволу справлятиметься плата у розмірі прожиткового мінімуму для працездатних осіб, що діятиме на день прийняття рішення про видачу такого дозволу з урахуванням коефіцієнтів (шляхом множення), встановлених відповідним Законом України (після

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B040000021BE2F006787A600](#)

Підписувач [Кава Олександр Степанович](#)

Дійсний з [27.07.2022 14:37:36](#) по [27.07.2024 14:37:36](#)

Міністерство фінансів України

06030-03-3/23593 від 13.10.2022

набрання чинності цим законопроектом). Суб'єкти господарювання не матимуть права виробляти (надавати) на ринку або використовувати особливо небезпечні хімічні речовини, які виводяться з ринку, без отримання такого дозволу, за винятком деяких випадків;

3) дозвіл на використання отруйної хімічної речовини – для суб'єктів господарювання, які виробляють або використовують такі речовини. За видачу такого дозволу справлятиметься плата у розмірі прожиткового мінімуму для працездатних осіб, що діятиме на день прийняття рішення про видачу такого дозволу з урахуванням коефіцієнтів (шляхом множення), встановлених відповідним Законом України (після набрання чинності цим законопроектом). Суб'єкти господарювання не матимуть права виробляти (надавати) на ринку або використовувати отруйні хімічні речовини без отримання такого дозволу;

4) письмова згода (повідомлення) про транскордонне перевезення ртуті та її сполук – документ дозвільного характеру, який вводиться з метою забезпечення виконання вимог Мінаматської конвенції про ртуть і запроваджується після приєднання України до зазначеного міжнародного договору, надається суб'єктові господарювання до запланованої дати їх першого перевезення центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління хімічною безпекою, безоплатно протягом 30 робочих днів;

5) висновок щодо можливості здійснення виробництва, імпорту та експорту продукції, що містить ртуть, – документ дозвільного характеру, який вводиться з метою забезпечення виконання вимог Мінаматської конвенції про ртуть і запроваджується після приєднання України до зазначеного міжнародного договору та надаватиметься центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління хімічною безпекою, безоплатно протягом 30 робочих днів з дня одержання заяви та документів, необхідних для його видачі.

б) реєстрація повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини з метою надання можливості використання альтернативних назв хімічних речовин для захисту прав інтелектуальної власності та маркетингу. За включення повідомлення про використання альтернативної назви хімічної речовини до державного реєстру повідомлень про використання альтернативної назви хімічної речовини справлятиметься плата у розмірі п'яти прожиткових мінімумів для працездатних осіб, що діятиме на день прийняття рішення про його включення до державного реєстру.

Також законопроектом вносяться зміни до Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердженого Законом України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності», щодо доповнення його вищенаведеними документами дозвільного характеру, до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» у частині уточнення термінології, до Закону України «Про Службу безпеки України» у частині відповідних повноважень Служби безпеки,

до Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про дозвільну систему) у частині його поширення на дозвільну систему, що поширюється на операції із сильнодіючими отруйними речовинами, до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо здійснення органами місцевого самоврядування відповідних заходів у сфері хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, а також до Закону України «Про управління відходами» у частині здійснення координації діяльності із забезпечення виконання зобов'язань України, що впливають з її членства в міжнародних договорах, які регулюють питання поводження з небезпечними хімічними речовинами та відходами.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація акта не впливатиме на дохідну та видаткову частини державного та місцевих бюджетів України у поточному та наступному бюджетному періоді, оскільки відповідно до частини першої Прикінцевих та перехідних положень законопроекту відповідний Закон України набиратиме чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводитиметься в дію через двадцять чотири місяці з дня набрання ним чинності.

Реалізація акта впливатиме на показники дохідної частини державного бюджету у 2024 році (після введення відповідного Закону в дію) та наступних бюджетних періодах у частині її збільшення у зв'язку із запровадженням нових документів дозвільного характеру та адміністративних послуг, за які справлятиметься плата.

Водночас з 2024 року реалізація акта може мати вплив на показники видаткової частини державного та місцевих бюджетів, оскільки статтею 63 законопроекту передбачено, що фінансування заходів у сфері управління хімічною безпекою та управління хімічною продукцією буде здійснюватися за рахунок державного та місцевих бюджетів, коштів суб'єктів господарювання, благодійних фондів, добровільних внесків громадян України та їх об'єднань, а також з інших джерел, не заборонених законодавством.

Крім того, законопроектом запропоновано внести зміни до статті 33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон про місцеве самоврядування) в частині доповнення делегованих повноважень виконавчих органів сільських, селищних і міських рад повноваженням щодо здійснення заходів у сфері хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, а згідно з частиною другою статті 67 Закону про місцеве самоврядування рішення органів державної влади, які призводять до додаткових видатків органів місцевого самоврядування, обов'язково супроводжуються передачею їм необхідних фінансових ресурсів. Такі рішення виконують органи місцевого самоврядування в межах переданих їм фінансових ресурсів. Витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади і попередньо не забезпечені відповідними фінансовими ресурсами, компенсуються державою.

Водночас реалізація акта стосовно створення інформаційної системи управління хімічною безпекою, виконання повноважень Міндовкілля у сфері управління хімічною безпекою, функцій Єдиного центру із забезпечення виконання міжнародних договорів України, що регулюють питання поводження з небезпечною хімічною продукцією та відходами, створення та забезпечення функціонування підприємств для утилізації та (або) видалення небезпечних відходів на території України, здійснення заходів державного нагляду (контролю) Держекоінспекцією, а також надання підтримки науковим дослідженням та розробкам у сфері безртутних каталізаторів і процесів, не впливатиме на показники видаткової частини державного бюджету, оскільки буде здійснюватися в межах коштів, передбачених Міндовкілля на відповідний рік, за бюджетними програмами за КПКВК 2701010 «Загальне керівництво та управління в сфері захисту довкілля та природних ресурсів», КПКВК 2701270 «Здійснення природоохоронних заходів, зокрема з покращення стану довкілля» і КПКВК 2705010 «Керівництво та управління у сфері екологічного контролю», а також за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги та коштів суб'єктів господарювання.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Відповідно до фінансово-економічних розрахунків, доданих до проекту акта, додаткові бюджетні надходження від запровадження нових документів дозвільного характеру та адміністративних послуг можуть становити, зокрема, у 2024 році в сумі близько 635 423,7 тис. грн та у 2025 році в сумі близько 569 945,2 тис. грн, що спрогнозовано з експертного прогнозного розрахунку з урахуванням вимог Регламенту (ЄС) № 1907/2006 Європейського Парламенту та Ради від 18.12.2006 про реєстрацію, оцінку, авторизацію і обмеження хімічних речовин та препаратів (REACH), яким засновується Європейське Агентство хімічних речовин і препаратів, вносяться зміни до Директиви 1999/45/ЄС і скасовуються Регламент Ради (ЄЕС) № 793/93 і Регламент Комісії (ЄС) № 1488/94, а також Директива Ради 76/769/ЄЕС і Директиви Комісії 91/155/ЄЕС, 93/67/ЄЕС, 93/105/ЄС і 2000/21/ЄС, а також Регламенту Комісії (ЄС) № 340/2008 від 16.04.2008 про платежі та збори, що сплачуються Європейському хімічному агентству відповідно до Регламенту (ЄС) № 1907/2006 Європейського Парламенту та Ради про реєстрацію, оцінку, авторизацію та обмеження хімічних речовин (REACH). Водночас зазначені суми розраховано з урахуванням розміру прожиткового мінімуму у сумі 2 393,0 грн, проте з 01.07.2022 розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб встановлено в сумі 2 600,0 грн (стаття 7 Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік»). Тому відповідні суми додаткових надходжень надалі можуть мати інші значення, зокрема, з урахуванням суми розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб – 2 600,0 грн, вони можуть становити у 2024 році в сумі близько 755 909,2 тис. грн та у 2025 році в сумі близько 619 246,7 тис. гривень.

Офіційні статистичні дані щодо загальної кількості підприємств, які здійснюють діяльність з хімічними речовинами, станом на 2018 рік становлять 6 074 одиниці. Водночас наявна аналітична інформація не дає змоги визначити, у скількох суб'єктів господарювання виникне необхідність в отриманні всіх документів дозвільного характеру, це можливо визначити лише після проведення оцінки безпечності хімічної речовини, передбаченої нормами законопроекту. Тому фактичні додаткові надходження будуть переважно залежати від кількості та характеристик виданих дозволів і наданих адміністративних послуг.

Розмір можливого впливу реалізації акта на показники місцевих бюджетів визначити неможливо, оскільки він буде залежати від кількості та параметрів заходів у сфері хімічної безпеки та управління хімічною продукцією, що здійснюватимуться місцевими органами.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Прийняття законопроекту не потребуватиме додаткових видатків з державного та місцевих бюджетів у поточному бюджетному періоді, оскільки видатки на його реалізацію запропоновано здійснювати, починаючи з 2024 року, в межах коштів існуючих бюджетних програм.

Відповідно до фінансово-економічних розрахунків до проекту акта:

фінансування заходів з розроблення та технічної підтримки інформаційної системи у сфері хімічної безпеки та управління хімічними речовинами передбачається здійснювати за рахунок коштів бюджетної програми Міндовкілля за КПКВК 2701270 «Здійснення природоохоронних заходів, зокрема з покращення стану довкілля» у сумі 2 000,0 тис. грн у межах бюджетних видатків на відповідний рік, починаючи з 2024 року;

видатки на виконання повноважень Міндовкілля у сфері управління хімічною безпекою, а також функцій Єдиного центру із забезпечення виконання міжнародних договорів України, що регулюють питання поводження з небезпечною хімічною продукцією та відходами, здійснюватимуться за бюджетною програмою Міндовкілля за КПКВК 2701010 «Загальне керівництво та управління в сфері захисту довкілля та природних ресурсів» у межах бюджетних видатків на відповідний рік, починаючи з 2024 року;

видатки на здійснення заходів державного нагляду (контролю) Держекоінспекцією передбачаються за бюджетною програмою за КПКВК 2705010 «Керівництво та управління у сфері екологічного контролю» у межах бюджетних видатків на відповідний рік, починаючи з 2024 року;

надання підтримки науковим дослідженням та розробкам у сфері безртутних каталізаторів та процесів здійснюватиметься за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги;

створення та забезпечення функціонування підприємств для утилізації та/або видалення небезпечних відходів на території України здійснюватиметься за рахунок коштів суб'єктів господарювання.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Законопроект не суперечить законам, що регулюють бюджетні відносини, та Бюджетному кодексу України.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Згідно з частиною вісімнадцятою статті 40 законопроекту розмір плати за проведення державної реєстрації хімічної речовини визначатиметься з урахуванням таких коефіцієнтів: масової кількості хімічної речовини, яку заявник вводить в обіг або має такий намір; індивідуального чи спільного способу подання інформації, що додається до заяви; належності заявника до певних категорій суб'єктів господарювання (малого, середнього чи мікропідприємства (МСП)). Проте у цій частині не враховано ще одного коефіцієнта, встановлення розміру якого передбачено у частині дев'ятнадцятій статті 40 законопроекту, – коефіцієнта типу процедури державної реєстрації хімічної речовини, який, зокрема, враховувався при розрахунках прогнозних сум додаткових бюджетних надходжень. Тому з метою зменшення надалі ризиків бюджетних недонадходжень зазначене потребує відповідного доопрацювання.

Також для зменшення ризиків бюджетних недонадходжень та законодавчих неузгодженостей положення законопроекту в частині, що стосується дозволу на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку (який передбачається як документ дозвільного характеру), потребують узгодження між собою, оскільки в багатьох випадках, у тому числі щодо встановлення платності, використовується дещо інша термінологія, а саме – дозвіл на використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з обігу.

Ураховуючи зазначене, Міністерство фінансів України в межах компетенції не заперечує щодо розгляду Верховною Радою України проекту Закону України «Про хімічну безпеку та управління хімічною продукцією» (реєстр. № 8037 від 15.09.2022), внесеного Кабінетом Міністрів України, з урахуванням викладених пропозицій.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Олександр КАВА